

Filitalia, de vereniging voor verzamelaars van postzegels van Italië en gebieden, Vaticaan en San Marino, is opgericht op 25 oktober 1997. K.v.K. Rijnland nr. 28077878. Het verenigingsjaar loopt van 1 januari t/m 31 december; opzeggingen vóór 1 oktober. Contributie: € 15 per jaar, over te maken op rekening IBAN NL17 RABO 0346 8193 69 t.n.v. Filitalia. Contributie buitenland: € 20 per jaar. Dit blad verschijnt vier keer per jaar. Losse nummers € 2,50. **ISSN 2211-5048**

Jaargang 26, september 2023, nummer 3

VIER PRACHTIGE ZEGELS OP BRIEF

De Italiaanse vliegmaatschappij Aero Espresso Italiana gaf in 1926 voor zijn vluchten vanuit Athene naar Brindisi en Istanboel een serie van vier zeer mooi ontworpen postzegels uit. Deze zegels werden verkocht op de Griekse postkantoren om daarmee het luchtrecht te voldoen voor een poststuk. Ze waren in gebruik van 1926 tot 1933. Bovenstaande aangetekende brief uit 1932 is met deze zegels gefrankeerd voor een vlucht naar Turkije. Deze zegels worden in Italië zeer gezocht aangezien zij eigenlijk Italiaanse luchtpostzegels zijn.

IN DIT NUMMER:

**LEO VAN DER MEER BEGON MET FILITALIA
AERO ESPRESSO ITALIANA
EEN NIEUW PERFIN VERHAAL
LEO BENOEMD TOT ERE-LID
INTERI POSTALI VANAF 1944
AFWEKEN VAN NIEUWE ZEGELS**

Komt allen naar onze bijeenkomst op 2 september in dorps huis De Kern, Overtoom 15 in Castricum.

DE EERSTE GRIEKSE LUCHTPOSTZEGELS HOREN THUIS IN ELKE ITALIAANSE VERZAMELING

Vincent Prange

De ontstaansgeschiedenis van de eerste Griekse luchtpostzegels uit 1926 is vrij gecompliceerd en voor ons buitengewoon interessant, omdat het eigenlijk Italiaanse zegels zijn.

De uitgave van de eerste luchtpostserie was het gevolg van een overeenkomst uit 1924 tussen de Italiaanse vliegmaatschappij Aero Espresso Italiana S.A. (AEI) en de Griekse regering. Hierbij kregen de maatschappij het exclusieve recht om vanuit Athene een internationale luchtdienst te openen naar Brindisi en Istanboel

Afb.1 Vergunning van de stad Brindisi aan AEI

(Afb. 1). Volgens het officiële Griekse PTT-Bulletin no. 378 van 5 november 1925 kreeg Aero Espresso tevens het recht om luchtpostzegels te laten vervaardigen die in Griekenland op de postkantoren verkocht mochten worden ter voldoening van het luchtrecht. Zeg maar Italiaanse zegels voor de Griekse regering!

Aero Espresso gaf de Griekse kunstenaar Gavallas opdracht om een serie van vier zegels te ontwerpen voor de waarden 2, 3, 5 en 10 Drachmen. Het definitieve ontwerp, uitgevoerd in gemengde techniek (pencontouren en waterverf) werd op 24 mei 1926 in tweevoud goedgekeurd door de Griekse postminister Taboularis en de vertegenwoordiger van AEI in Griekenland, de heer Kampanis. De zegels werden in Italië gedrukt door de firma Bestetti en Tumminelli in Milaan.

Kort dag

De luchtpostdienst zou echter al op 1 augustus 1926 van start gaan en gezien de toenmalige technische stand van zaken met betrekking tot de lithografische kleurendruk (steendruk) zou dat te kort zijn om de luchtpostzegels gereed te hebben. Daarom gaf Aero Espresso aan de Italiaan R. Francisi een spoedopdracht voor het ontwerp van een serie zegels, die uitgevoerd kon worden in slechts één kleur boekdruk (dat is dus met loden clichés). Francisi was een ontwerper voor wat we zouden

Afb.3 De afgekeurde serie van AEI

willen noemen het eenvoudigere werk. Hij maakte bijvoorbeeld een aardig propagandazegel voor AEI (Afb.2) en in 1930 een propagandakaart voor de Fiera di Tripoli. Hij slaagde in zijn opdracht, in zoverre dat het serietje van drie zegels in de waarden van 2, 5 en 10 Drachmen al kort na de eerste vlucht Athene-Brindisi van 6 augustus 1926 gereed was bij drukkerij Squarci e figli in Rome (Afb. 3).

De zegels laten een enorme vogel zien die over de baai van Sunion zweeft met de tempel van Poseidon op de achtergrond. Op 16 Augustus 1926 leverde een toestel van AEI, de I-Ames, 500 vel van 2 x 25 zegels van de 5 Drachmen af aan de heer Kampanis, die de Griekse autoriteiten het zegel toont. Alle moeite bleek tevergeefs, want enkele dagen later al liet het Griekse ministerie weten dat zij het inderdaad lelijke ontwerp afkeurde. Het hele zaakje ging retour en de zegels kwamen later samen met de andere twee waarden via de handel bij de filatelisten terecht. Vermoedelijk werd een groot deel van de oplage van 25.000 exemplaren (10.000 voor de 2 en 10 Dr.) vernietigd, want de serie is toch nog vrij schaars te noemen.

Afb.2 Propagandazegel van Francisi voor AEI

De zegels kwamen later samen met de andere twee waarden via de handel bij de filatelisten terecht.

Vermoedelijk werd een groot deel van de oplage van 25.000 exemplaren (10.000 voor de 2 en 10 Dr.) vernietigd, want de serie is toch nog vrij schaars te noemen.

Ik laat ook nog een serie proeven in analinedruk met afwijkende kleuren zien. (Afb.4)

Afb.4 Proeven in analine druk van de afgewezen serie

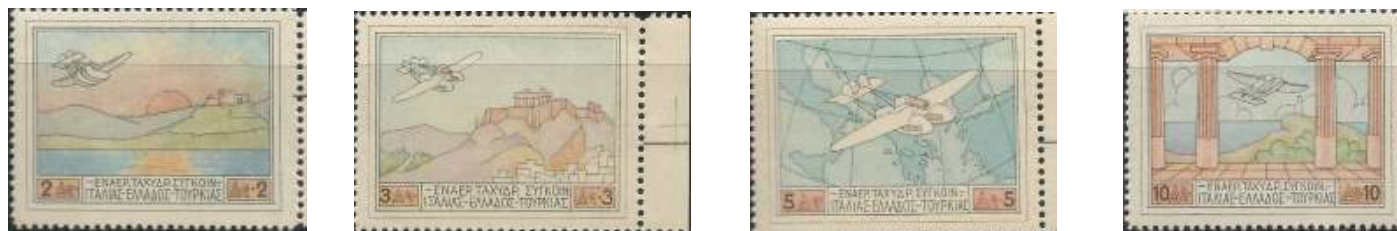
Er zijn twee soorten papier voor deze serie gebruikt: een lichtgele soort en een spierwitte, die veel zeldzamer is. Omdat de vellen waren samengesteld uit twee delen van elk 5x5 zegels, gescheiden door een blanco baan, zijn deze zegels ook in brugparen bekend (zeldzaam). De nieuwe luchtpostdienst vanuit Athene moest het dus aanvankelijk nog steeds stellen zonder luchtpostzegels. In plaats daarvan plaatsten de postkantoren in Athene en Pireaus na betaling van het luchtrecht op de poststukken een vierkant stempel dat in het Frans (de toenmalige UPU-taal) aangaf dat het luchtrecht contant was voldaan. (Afb. 5).

Afb.5 Brief met het stempel 'luchtrecht voldaan in contanten'.

Pataconia

Medio oktober 1926 was drukkerij Bestetti e Tumminelli in Milaan eindelijk klaar met de nieuwe luchtpostserie en het resultaat van alle inspanningen mocht er zijn. Hoewel de filatelistische wereld vanwege het voor die tijd grote formaat spottend over “pataconia” (veel plaatjes, weinig waarde) sprak is de serie qua ontwerp en uitvoering beslist zeer geslaagd te noemen. (Zie voorpagina). De zegels tonen een aquarel van een watervliegtuig van het type S55C: de Savoia-Marchetti, die AEI in 1926 had aangeschaft (afb.19). Het toestel vliegt op de zegels achtereenvolgens over de baai van Phaleron (2 Dr.), de Akropolis (3 Dr.), een landkaart van Zuidoost Europa (5 Dr.) en het monument van Philopappos in Athene (10 Dr.). Dit alles in wat wij nu full colour noemen, maar die in werkelijkheid in 3 of 4 aangepaste kleuren zijn gedrukt (Afb 6)

Afb.6 De 4 waardes van de nieuwe luchtpost serie

De zegels met tanding 11½ werden in vellen van 25 stuks gedrukt in een reusachtige oplage, die vele jaren in omloop bleven. De hoeveelheid te vervoeren post tussen Italië, Griekenland en Turkije was veel en veel te hoog ingeschat. Het gevolg van wat ik nu zou noemen het mondkapjessyndroom bij de autoriteiten! Kijk maar naar deze getallen:

2 Dr. 360.000 ex., waarvan 206.480 onverkocht
3 Dr. 250.350 ex., waarvan 117.532 onverkocht
5 Dr. 360.600 ex., waarvan 193.337 onverkocht
10 Dr. 208.725 ex., waarvan 149.831 onverkocht

Voor de UPU

Precies 414 series werden naar de UPU in Bern gestuurd, waarna de zegels in 1927 officieel werden. Toen de serie in 1933 buiten gebruik werd gesteld was er dus nog een enorme hoeveelheid over. Hiervan is waarschijnlijk het grootste gedeelte vernietigd. De rest werd in 1936 verkocht aan de handel, samen met enkele vellen van afwijkend formaat, die waarschijnlijk bij wijze van proef voor de lagere waarden waren gedrukt. Wij hebben het hier over vellen van $3 \times 5 = 15$ stuks voor de 2, 3 en 5 Drachmen en nog een vel van $2 \times 8 = 16$ stuks voor de 3 Drachmen. Bijna alle vellen van de 3 Drachmen werden versneden. Dit vel is namelijk

Afb.7 Een blok van 3, met 1 blanco zegel

samengesteld uit twee rijen van 8 zegels, waarbij het zegel linksonder blanco werd gelaten. Door het vel nu te versnijden creëerde men aldus blokken van 3 zegels en 1 blanco zegel, (Afb. 7). Van de oorspronkelijke complete vellen van 15 ex. zijn nog maar 2 of 3 over.

De zegels zijn in het algemeen met grote nauwkeurigheid gedrukt. Wel zijn er tussen de zegels onderling minuscule verschillen doordat de kaders alle met de hand zijn ingetekend. Ook zijn nog soms nog vaag de paskruizen tussen de zegels zichtbaar. De zegels zijn gedrukt in 4 basiskleuren (rood, geel, blauw en zwart), behalve de 5 Drachmen die slechts in drie kleuren (rood, blauw en zwart) werd uitgevoerd. Er is bij deze serie en de proefserie een gering aantal zegels met perforatiefouten bekend.(Afb. 8)

Afb.8 Perforatie fouten

Afb.9 De specimen opdruk

Ook is de serie bekend met zwarte opdruk SPECIMEN in hoofdletters. Deze bracht een aantal jaren geleden op een veiling de m.i. belachelijke prijs van € 1350 op (Afb.9).

Op 22 oktober 1926 verscheen de serie voor slechts een paar uur aan de loketten en dus werden op de vlucht van de volgende dag maar een klein aantal brieven (minder dan 10) met de nieuwe zegels naar Brindisi vervoerd. Op de volgende vlucht naar Brindisi op 3 november werden wel veel brieven verstuurd, maar liefst 101 stuks, veelal bont beplakt met de complete serie.

Deze zegels kwamen nog eenmaal in de belangstelling van de filatelisten toen Aero Espresso ter gelegenheid van de Fiera Levante in Bari 1933 de serie met een rode Griekse tekst "IV Fiera Levante Bari 1933" overdrukte. De Griekse regering verbood echter het gebruik hiervan, omdat deze tentoonstelling te veel de rol van Italië als heersende mogendheid in de Middellandse Zee benadrukte en ook omdat het cijfer IV geen betekenis in een Griekse zin zou hebben. Er waren 925 series overdrukt.

In de oven ermee!

Ook hiervan is het grootste deel waarschijnlijk vernietigd en de rest aan de handel verkocht, die vervolgens om de zaak interessant te maken op de achterkant een afbeelding van een propeller vliegtuig in een cirkel in zwart drukte. Dat dit door de handel is gedaan is vrijwel zeker aangezien AEI nooit met dit soort vliegtuigen heeft gevlogen. Een "Bari"- serie doet tegenwoordig zo'n 5 á 600 Euro (afb. 10).

Zeer zeldzaam zijn bij deze de dubbele opdrukken (2 en 5 Dr.) en de kopstaande opdruk bij de 2 Dr., waarbij de zwarte druk van het propellervliegtuig op de achterzijde ontbreekt. Die stammen uit een kleine hoeveelheid drukuitschot die door mij op de veiling van Landini in Milaan op de kop werd getikt en jaren geleden dankzij ons lid Jan Mascini voor veel geld doorverkocht werd aan het veilinghuis van Karamitsos in Athene.

Afb.10 De Bari serie

Op 10 oktober 1933 gaf AEI een nieuwe luchtpostserie van 7 zegels uit en daarmee kwam een einde aan het gebruik van de eerste serie Griekse luchtpostzegels, die in elke Italiaanse luchtpostverzameling thuis horen.

Ik laat deze hele geschiedenis zien aan de hand van gevlogen propaganda kaarten van de openingsvlucht op 1 augustus 1926 van Brindisi naar Athene onder leiding van de topvlieger Maddalena. Ik kocht vorig jaar op een kleine Italiaanse veiling ook nog eens een set originele zwart-wit persfoto's op groot formaat zodat we hier "live" kunnen meegenieten alsof de openingsplechtigheid gisteren heeft plaats gevonden. Ik zou zeggen: Kijk maar, want plaatjes zeggen nu eenmaal meer dan woorden!

De eerste vlucht in beeld

Ik toon u de door piloot Maddalena gesigioneerde speciale kaart van de eerste vlucht Brindisi-Athene van 1 augustus 1926 (afb. 11 en 12) en nog nooit eerder gepubliceerde foto's van persfotograaf Iseri in Brindisi, die de plechtigheid bijwoonde en het hoge gezelschap op de gevoelige plaat vastlegde. De eerste vlucht Brindisi-Istanboel (Constantinopel staat op de meeste enveloppen uit die tijd, maar de Turken wilden absoluut van deze Griekse naam af) vond plaats op 9 augustus 1926 (Afb. 13). Pas in 1930 werd ook op de Italiaanse bezitting Rhodos (Rodi) gevlogen. Ik laat u ook de eerste vlucht Rhodos-Syros zien van 4 april 1930 (afb.14). Een soort Transavia avant la lettre dus, toen het massa-toerisme nog moest worden uitgevonden!

Afb.11 Speciale kaart voor de openingsvlucht van 1 augustus 1926.

Afb.12 Kaart met de handtekening van piloot Maddalena.

Bagage label voor deze speciale vlucht

Moeilijk leesbare handtekening van piloot Maddalena.

Afb.13 De eerste vlucht van Brindisi naar Istanboel

Afb.14 De eerste vlucht van Rhodos naar Syros

Een prachtige staatsiefoto van het hele gezelschap hoogwaardigheidsbekleders die bij de doop van de luchtlijn aanwezig waren. Van links naar rechts op de foto: On. Ugo Bono met zijn hoed in de hand, S.E. Del Bono van het ministerie van luchtvaart, Commandante Marra (prefect van Lecce), S.E. Conte Maselli de langste man van het gezelschap met de grootste snor, daar tussendoor probeert de canonico (kanunnik) Memmola, die het vliegtuig doopte, een beter plaatsje op de foto te bemachtigen, maar hij wordt weggedrukt door de imposante gestalte van generaal Bonzani, die ook een openingsspeech zou houden. Naast hem met ronde luchtmachtpet Commandante Franco van de Aviazione di Brindisi en dan in burgerkloffie (die hij nog zou wisselen voor het vliegenierspak) commandante Umberto Maddalena; naast hem S.E. Ammiraglio Martola in het witte pak en tenslotte Gr. Off. Giamelli van de VVV in Brindisi. De namen en titels heb ik overgenomen van een onderschrift bij een soortgelijke, maar iets andere foto in *Il Giornale d'Italia* in Puglia van 3 augustus 1926. Achter het Italiaanse gezelschap zijn zonder enige twijfel enkele vertegenwoordigers van de Griekse regering verscholen (zie ook de foto hieronder).

Het toestel, een Savoia Marchetti 55 wordt in gereedheid gebracht voor de vlucht naar Athene. De bemanning staat achteraan op de vleugels in het lichte luchtmacht-uniform. De donkere krullenkop in het midden heeft onder toezicht van de carabinieri een matig gevulde postzak in zijn hand, die ook nog met het vliegtuig mee moet. Om 9 uur zou het vliegtuig I-Ames vertrekken, terwijl op precies dezelfde tijd in Athene Ing. Giuseppe Perucatti met een S-55 toestel zou vliegen naar Istanboel, terwijl in Istanbul, eveneens om 9 uur, een S-55 vertrok naar Brindisi, gevlogen door de piloot Federico Berardi. De vliegtocht duurde 3 uur, terwijl de boot over hetzelfde traject in die tijd daar normaliter 36 uur over deed. Een aanzienlijke tijdswinst dus! Alleen op het traject Brindisi-Athene is voor zover bekend post vervoerd (17 kilo post, ruim 1000 brieven en kaarten).

De plechtigheid bij de hangar in Brindisi. Het hoge gezelschap had zich verzameld op een hoger gelegen platform, zodat niemand spatten op zijn mooie kostuum zou krijgen. Er waren vlaggetjes, een band speelde muziek, de kanunnik zwaaide met de wijwaterkwast en vervolgens...trossen van het watervliegtuig los!

ZATERDAG 2 SEPTEMBER: BIJEENKOMST IN CASTRICUM!

U zult in dit nummer vergeefs zoeken naar een veilinglijst voor de bijeenkomst van zaterdag 2 september in Dorpshuis De Kern, Overtoom 15 in Castricum. De ruimte en de tijd laten het helaas niet toe om in dit blad de volledige lijst af te drukken. Laat ik u in het kort vertellen wat er allemaal geveild wordt.

1. Restanten in albums en stockboeken afkomstig van Leo van der Meer.
2. Dozen met honderden zakjes met zegels voor 1 euro per zakje.
3. Een enorme berg literatuur en catalogi, merendeels gratis mee te nemen of bij grotere belangstelling te verloten. Kom dus op tijd!
4. Een topveiling met allerlei bijzondere kavels.

De zaal gaat open om half 11. De veiling begint direct na de lunch om half twee. We zijn om 3 uur klaar. *Let op: In verband met een evenement in Castricum kan er sprake zijn van een omleidingsroute.*

Nog iets: Neemt u alstublieft nieuwe volgeplakte rondzendboekjes mee voor Jan van Riel. Hij heeft geen boekjes meer om een rondzendingen compleet te maken en dat zou het einde van onze Rondzenddienst betekenen. En dat willen wij toch niet?

Wilt u zich in verband met de catering tijdig aanmelden voor de bijeenkomst? Mail: filitalia@upcmail.nl of bel 0653 31 3000 (Vincent) of 0251-655778 (Jan van Riel).

LEO ERE-LID VAN FILITALIA

Op de vorige bijeenkomst op 13 mei waren alle aanwezigen het er unaniem over eens: Leo van der Meer zou benoemd worden tot het eerste ere-lid van Filitalia. Theo Admiraal had een mooi certificaat gemaakt dat door Vincent werd ingelijst en op 16 mei in Noordwijk aan een totaal verraste Leo werd overhandigd. Op de foto ziet u ere-lid Leo, nauwelijks van de schrik bekomen, voor zijn huis poseren met het certificaat. Hij laat u allen danken en hartelijk groeten!

VRAGEN EN ANTWOORDEN: LEO VAN DER MEER

Interview door Vincent Prange

Hallo Leo, sinds wanneer spaar jij eigenlijk postzegels?

Ik ben in 1946 in Noordwijk geboren. Ik ben de derde in het gezin van acht. Mijn vader had een bloembollenexportbedrijf en exporteerde over de hele wereld, voornamelijk naar Spaans sprekende landen. Dus we kregen overal post vandaan. Bijna het hele gezin ging postzegels sparen. Eens in de zoveel tijd werden de zegels afgeweekt en de beschadigde exemplaren weggegooid. De zegels werden dan uitgespreid op de grote tafel en wij mochten dan om de beurt een zegel uitkiezen. De plaatjeszegels waren er al gauw uit en dan bleven de gewone zegels over, die werden ook enigszins verdeeld en de meest gangbare ook weggegooid. Ik denk dat ik een jaar of 8 was toen ik met die verdelingen mee mocht doen.

Hoe kwam je bij Italië terecht?

Op de middelbare school sloot ik mij aan bij een postzegelclubje, zij hadden een wereldcatalogus van Yvert. In de zestiger jaren spaarde bijna iedereen Nederland. Ik had na Nederland de meeste zegels van Italië. (Het grote getal van 100 stuks verschillende). Ik ben toen een eigen album van Italië (niet mijn laatste) gaan maken aan de hand van de Yvert. Bij het maken van de hokjes heb ik vaak de zegelgrootte onderschat of overschat. In Den Haag in de passage zag een catalogus van Italië liggen, de Sassone pocket van 1971. Zonder enige kennis van het Italiaans ben ik toen daarmee mijn tweede album gaan maken. Die catalogus viel op het laatst uit elkaar. Ik was te zuinig om een bestaand album te kopen en elk jaar weer een nieuwe catalogus, dat geld besteedde ik liever aan zegels.

Voor mijn werk kwam ik twee keer per jaar in Italië en ik ging dan de postkantoren langs om de lopende series te kopen. Op een gegeven moment had ik TBC opgelopen. Toen de ergste moeheid over was, heb ik boeken besteld bij de Bondsbibliotheek die toen in Arnhem zat. Mijn Italiaans werd wat beter, maar ik merkte wel dat het een zeer uitgebreid gebied was. Ik bleef wel in de bollen werken, maar het reizen wilde ik niet meer.

Ik nam in 1988 een abonnement op de nieuwe uitgaven van Italië bij een postzegelhandelaar, die op plaatselijke verenigingsavonden zijn opwachting maakte. Maar toen in 1983 een zegel van 10.000 lire uitkwam en ik daar meer dan 60 gulden voor moest betalen, ben ik gestopt met ongelikte zegels te sparen.

In de bibliotheek in Arnhem was ook het boek van Roy Dehn, Italian stamps. Door dit boek ben ik gaan specialiseren in de zegels van Vittorio Emanuele III van 1900-1930, de gegraveerde zegels vond ik het mooist. Later in onze club heb ik via Thom van Rossum mijn eigen exemplaar van het boek van Roy Dehn in mijn boekenkast kunnen zetten. Roy Dehn was gespecialiseerd in Fiume, maar hij heeft ooit ergens gezegd dat hij de zegels van Vittorio Emanuele III later veel leuker vond met al die watermerken, tandingen en opdrukken.

Hoe en waarom ben je met Filitalia begonnen?

Ik was in 1989 lid geworden van de Engelse Italiaanse club (Italy & Colonies Study Circle). Daarna werd ik lid van de Nederlandse Perfinclub en van de fiscale filatelie. Ik begon toen na te denken om een Nederlandse Italiaanse club op te richten. Dat deed ik samen met Leo Meeuwesse, die ik via een handelaar had leren kennen.

Het zou een contactgroep moeten zijn omdat ik gehoord had dat een Oostenrijkse studieclub niet van de grond kwam omdat er teveel specialisten waren met ieder zijn eigen stokpaardje. Dus geen studieclub, want het gebied is zo groot dat je wel 25 of meer speciale studiegroepen kunt oprichten. Via kleine advertenties in het maandblad Filatelie waarbij ik met opzet geen telefoonnummer

opgegeven had, want om een brief te schrijven moet je toch wel echt gemotiveerd zijn.

Ik ging uit van het idee dat zegels of poststukken die in je eigen verzameling niet zo passen, in een andere verzameling prima terecht konden komen. Ook het idee dat velen meer zijn dan een, en voor iedere vraag is er vast wel iemand die het antwoord weet, was zo overtuigend dat ik na bijna een jaar wel vijftig reacties had gekregen. Eindelijk was het zover, via de bond mochten wij het zaaltje in Utrecht voor de eerste keer gratis gebruiken om op 25 oktober 1997 een oprichtingsvergadering te houden.

Het bestuur van Filitalia in 2007

Hoe verliep de eerste bijeenkomst?

Ik had me veel te druk gemaakt, er spookte van alles door mijn hoofd. Zou het wel gaan lukken? Na slapeloze nachten was ik die zaterdag zó ziek dat ik er niet bij kon zijn... Gelukkig had Vincent Prange zich bij die eerste bijeenkomst aangemeld als voorzitter en had hij meteen al een kleine veiling samengesteld. Daarna nam hij ook nog het redacteurschap van ons blad op zich. Na vijf en twintig jaar kunnen we nu terugkijken op een leuke en gezellige vereniging, die bloeit onder zijn bezielende leiding. En dan niet te vergeten dat hij ook nog zes keer per jaar een veiling bij elkaar krijgt, en zes keer per jaar elke keer weer ons prachtige blad (nu in kleur) voor een groot gedeelte vult met leerzame en wetenswaardige artikelen. Inmiddels is de frequentie nu mede door de hoge porto- en drukkosten teruggebracht tot vier edities per jaar, maar dan wel van een wat dikkere omvang van ongeveer 20 pagina's.

Leo, acterend als veiling penningmeester.

Hoe heb jij je uitgebreide kennis van de Italiaanse filatelie verworven?

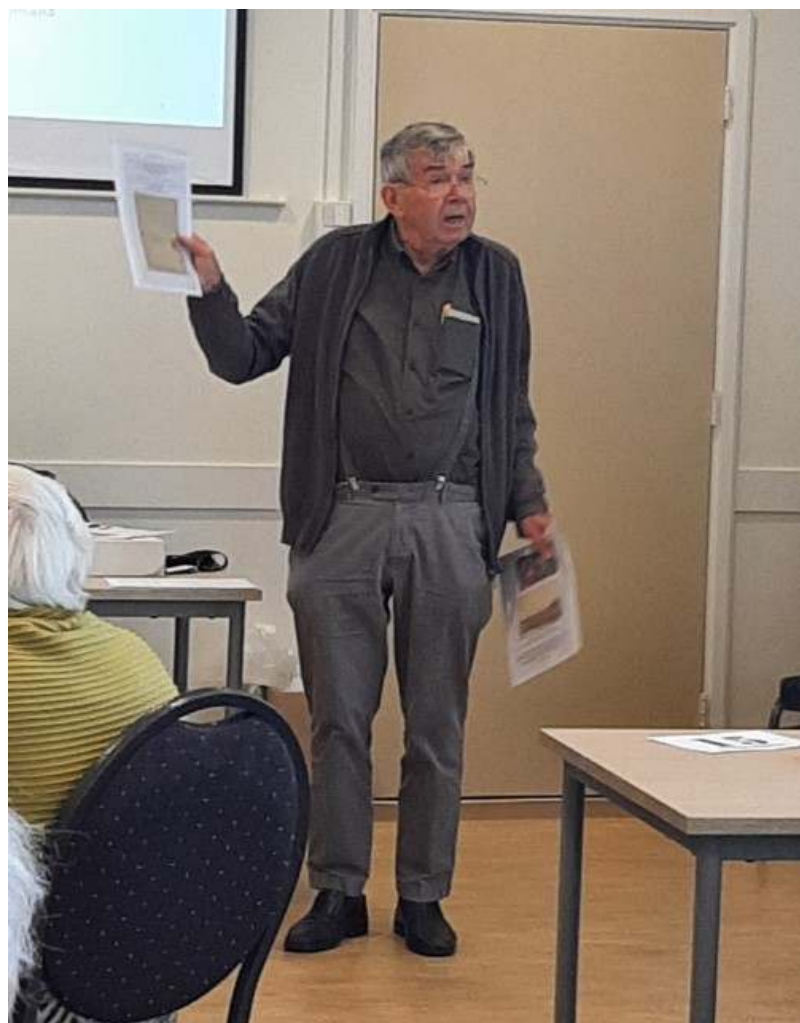
Ik had in de loop der jaren al veel gelezen in boeken en tijdschriften die ik van de bondsbibliotheek toegestuurd kreeg. Bovendien had ik bij de Engelse studieclub (opgericht in 1974) veel oude nummers gekocht die ze nog hadden liggen. Later heb ik ook fotokopieën opgevraagd van alle nummers die ik nog miste. Hun secretaris verzuchtte toen dat hij nooit meer zo'n klus aan zou nemen. Veel vragen, die ik kreeg van leden heb ik hierdoor kunnen beantwoorden.

Welke hoogte- en dieptepunten van Filitalia staan jou bij?

Een hoogtepunt was het grandioze 10-jarig jubileum. We waren toen een echte club, volgens mij! En dieptepunten? Die waren er nauwelijks, behalve dat wij vroegtijdig afscheid moesten nemen van leden die ons door ziekte of overlijden ontvielen, zoals Leo Meeuwesse, die aan de ziekte van Pick leed.

Heb je meegedaan aan tentoonstellingen?

Ik heb drie keer meegedaan aan een tentoonstelling. Een keer in Noordwijk in 1996 met de gewone frankeerzegels van Italië. Dat leverde Verguld zilver op. Daarna was ik in Den Haag, waar ik toen Zilver heb behaald met de Michetti-zegels. In 2008 deed ik mee in Heemstede 2008 met mijn collectie van de serie ter gelegenheid Vittoria Alata uit 1916 en 1922. Dat bracht mij Zilver en van de "deskundige" jury tevens de opmerking: dit is een studieverzameling, geen tentoonstellingscollectie. Zo haal je bij de deelnemers aan tentoonstellingen het enthousiasme wel weg!

Leo, enthousiast vertellend over zijn verzameling.

Welke gebieden heb je min of meer compleet gekregen?

Eigenlijk geen een, ik wilde altijd nog bij elk deelgebied nog diverse gelopen brieven laten zien. Echt mooie, niet-filatelistische brieven zijn soms met een lantaarntje te zoeken!

Denk je dat de club over 10 jaar nog bestaat?

Ik hoop van wel. Ik zie dat er de laatste jaren veel clubs opgeheven worden, vooral bij gebrek aan enthousiaste en actieve bestuursleden. Maar dat geldt niet alleen voor de filatelie helaas. Gelukkig gaat het bij ons iets beter. Zo wordt mijn werk voor het clubblad nu overgenomen door Theo Admiraal.

Bijeenkomst in Utrecht in November 2017

Fijn, Leo. Heb je verder nog iets?

Ja, een PS: de inhoudsopgave van alle nummers staan op onze website.

Ga naar clubblad. Daar onderaan het blad (onder de clubbaden) staat een link naar de inhoudsopgaven.

Bijeenkomst November 2007: Leo en Maria Frittatta. Rechts Dr. v.d. Broek

Allemaal de hartelijke groeten van Leo en dank voor de kaarten en telefoontjes van de laatste tijd!

Over Leo: zoals u waarschijnlijk weet is Leo ernstig ziek en vanuit het ziekenhuis als uitbehandeld weer naar huis gestuurd. Door het stoppen met de chemokuren is Leo zich echter steeds beter gaan voelen. Was hij eerst alsmaar vreselijk moe en bleef hij de hele dag in bed, nu voelt hij zich enigszins weer als vanouds. Hij wandelt buiten (voorzichtig een minuut of 20) en heeft nu alle tijd voor zijn familie. Zijn enorme verzameling zal worden verkocht bij de veiling van Corinphila in Amstelveen op 13-16 september. Een klein deel van zijn voorraad en verzameling is inmiddels op onze mei-veiling en zomerspecials terecht gekomen. Zijn boeken gaan deels naar onze club en de Bondsbibliotheek.

EEN OPMERKELIJKE TOESLAGSERIE

Vincent Prange

Een belangrijke politieke ondersteuning van de Italiaanse PTT voor de vluchtelingen uit Oekraïne is deze uitgifte van vier zegels met afbeeldingen van de door de Russen zwaar beschadigde steden. Afgebeeld zijn: de gebombardeerde kerk van Kiev, de schouwburg van Marioepol, het dorpsplein van Lviv en de haven van Odessa. De zegels hebben elk een toeslag van 3,75 Euro. Deze uitgifte moet de Oekraïners zeker een hart onder de riem steken. Wanneer volgt Postnl?

AFWEKEN NIEUWE EURO ZEGELS

Theo Admiraal

Vroeger weekten we gebruikte zegels af in lauw water. Nog vroeger hielden we ze met een pincet boven de stoom van de fluitketel. Maar ik ben nu niet de enige die de huidige zegels ('plakplaatjes') niet meer netjes van de envelop krijg. Ik heb veel geprobeerd, maar dat leidde tot beschadigde zegels of verdwenen stempels.

Maar ik heb de ideale manier gevonden. Wat heb je nodig? Een fles wasbenzine, een potje talkpoeder en een velletje schoon, ongebruikt papier.

Doe een klein laagje wasbenzine in een bord. Leg de zegels in de wasbenzine, met het papier naar beneden en de afbeelding naar boven. Na ca 20 seconden kun je het papier makkelijk van de postzegel halen. Leg de postzegel met beeld naar beneden op het velletje papier.

Na een half uurtje kun je werking van de lijm ongedaan maken met de talkpoeder. Strooi wat poeder op een vlak oppervlak en wrijf de onderkant van de zegel door het poeder tot dat het niet meer kleeft.

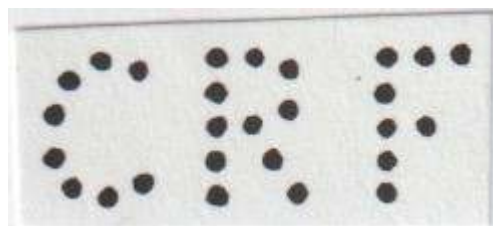
Je kunt daarna, indien gewenst, de zegel gewoon in je album plakken met een plakkerij.

Let op. Week de zegels af in een goed geventileerde ruimte (of buiten).

EEN SPAARBANK PERFIN

Jan van Riel

Onderstaande brief is verzonden vanuit Florence door de Cassa Centrale di Risparmio e Depositi naar het filiaal in Lucca. Hij is gefrankeerd met een zegel van 50 centesimi, voldoende voor een brief van 20 gram. De brief is afgestempeld in het stationspostkantoor op 9 september 1933 en heeft dezelfde datum als aankomststempel. Dat waren nog eens snelle tijden van de post. De postzegel is voorzien van het perfin CRF.

Dit perfin werd door de bank gebruikt van 1925 tot en met 1934, wat maar een korte periode was.

De oorsprong van de Cassa di Risparmio di Firenze is te danken aan een twaalfstal voorname leden van de Florentijnse high society. Op 30 maart 1829 werd goedkeuring gekregen van Groothertog Leopold II om de bank op te richten. Binnen enkele dagen werden honderd personen gevonden die intekenden op de aandelen van elk zestig florijnen, wat volgens de statuten noodzakelijk was. Aartsbisschop van Florence, monseigneur Ferdinando Minicci, Giovan Pietro Vieusseux, Bettino Ricasoli waren enkele in die tijd bekende personen. De president van de Accademia dei Georgofili, Markies Cosimo Ridolfi (1794-1865) werd de eerste president van de CRF. Hij stamde af van een oud adellijk Florentijnse familie van landeigenaren.

Ridolfi was een van de eersten die in de regio van Florence de noodzaak inzag om kredietinstellingen op te richten ter bevordering van de landbouw, ook voor de financieel zwakkere. Hij bleef president van de CRF tot 1834 om daarna weer terug te komen in zijn functie van 1845 tot 1865. In 1834 werd met zijn steun het landbouwinstituut van Melegnano Val d'Elsa

opgericht als eerste theoretisch-praktische school in de Italiaanse landbouw. In Melegnano werd voor het eerst de "sistemazione a spina" in praktijk gebracht (een irrigatiesysteem met een reeks kanalen die het land bevoelt en zo de erosie tegenhoudt. Door de positieve ervaring met deze school kon Ridolfi de Groothertog Leopold

Markies Cosimo Ridolfi

II overtuigen om in 1842 de eerste Italiaanse landbouwfaculteit op te richten aan de Universiteit van Pisa waar hij jarenlang les bleef geven.

Hij bekleedde verschillende functies bij openbare nutsbedrijven en nam deel aan politieke gebeurtenissen die uiteindelijk hebben geleid tot de eenwording van Italië. Met steun van Bettino Ricasoli lukte het om de annexatie van Toscane bij het constitutionele koninkrijk Savoye mogelijk te maken.

De werkplek van een bankmedewerker in het midden van de 19^e eeuw.

De bank opgericht met als doel om de minder bedeelden onder de bevolking te leren sparen, werd goed ontvangen door de hele bevolking. Daarom besloot de CRF om onderscheid te maken tussen de spaarcentjes van de mindere klasse en de aanzienlijke kapitaaldeposito's van de hogere klasse door de mindere klasse een betere rente te geven.

De eerste liefdadigheidsgift van de bank was in 1835. Florence werd getroffen door een cholera-epidemie en de raad van bestuur gaf 1.600 florijnen om de bevolking te helpen.

In 1843 werd daarom de naam veranderd in Cassa Centrale di Risparmi e Depositi di Firenze.

Veertig jaar na de oprichting van de bank waren er al 43 filialen, die ruim de helft van het spaargeld uit de hele regio wisten binnen te halen. Na verloop van tijd hebben enkele filialen zich losgemaakt van de bank en zijn onafhankelijk geworden.

Tot 1870 werden de deposito's voornamelijk belegd in leningen aan instellingen zonder winstoogmerk en gemeenten. In 1891 werden de statuten gewijzigd waardoor behalve hypotheekleningen ook het verstrekken van landbouw kredieten werden toegestaan.

Personeelsuitje van het bankpersoneel

Reclame uiting van de bank

Tussen 1941 en 1947 nam de CRF de bank Cassa di Risparmio di Cortona e Sansepolcro over. In 1975 kreeg de CRF toestemming om ook buiten de regio te opereren zoals in Ligurië, Emilia, Umbrië, Marche en Lazio. Vanaf 1984 werden in het hele land filialen geopend. In 1992 werden de bankactiviteiten overgedragen aan de Banca CR Firenze, speciaal voor dit doel opgericht in de vorm van een N.V. Per 1 november 2010 werd de bank in een sub-holding ingebracht bij de Casse Centro SpA, die was opgericht door de Banca Intesa in 1999. Op 25 februari 2019 is de bank opgegaan in Intesa Sanpaolo.

Bronnen: Wikipedia, Wikidata en Catalogo dei Perfins d'Italia door J.J.C. van Riel

INTERI POSTALI (deel 2)

Theo Admiraal

In de vorige Filitalia (2023-2) heb ik iets laten vertellen over de Cartoline Postali uitgegeven tot 1944 (Regno). In dit nummer wil ik wat kaarten laten zien vanaf 1944 (RSI, Luogotenenza en Repubblica).

Repubblica Sociale Italiana (RSI).

In juli 1944 werd deze kaart met een waarde van 30c uitgegeven als eerste 'echte' cartolina postale van de RSI.

Eerdere kaarten van de RSI waren Regno kaarten met opdruk.

Het tarief voor het binnenland was 50c. Daarom is 20c bijgeplakt. Maar waarom is dan de kaart niet uitgegeven met een waarde van 50c? Waarschijnlijk omdat het laatst geldende tarief van het Regno, voor het uitroepen van de RSI, 30c was.

Luogotenenza en Umberto II

Kaart verzonden van Venezia naar Bassano del Grappa op 1 november 1946.

Het toen geldende tarief was 3 lire. Er is in totaal 2,40 L bijgeplakt.

Het bijzondere van deze kaart is dat de Intero Postale uitgegeven is in de Luogotenenza periode, maar dat deze is verstuurd in Repubblica en dat er zegels zijn bijgeplakt uit drie verschillende periodes.

60 c Sass 539 – Luogotenenza
80 c Sass 549 – Repubblica
50 c Sass 11 area – Regno 2x

Kaart uit de regeringsperiode van Umberto II met zegel Sass 518.

Verzonden van Roma naar Bianco op 15 maart 1945. In die korte periode was het tarief voor binnenlands gebruik 60c.

Repubblica

Twee cartoline postali uit eind jaren 40 met afbeeldingen uit de demotracia serie.

Opvallend is, dat het 12 lire zegel nooit als postzegel is uitgegeven in de democratica serie.

Het betreft hier een kaart met een aangehechte antwoordkaart. Deel een heeft als opdruk *con risposta pagata* (met betaald antwoord) en het tweede deel met alleen *risposta* (antwoord).

De basiskaart is verstuurd naar Firenze op 19 mei 1949.

Het antwoord is verstuurd van Lecco naar Fiorano al Serio.

In 1966 is de laatste kaart met een aangehechte antwoordkaart uitgegeven. Die had toen een waarde van 2 x 55 L.

In 1949 verschenen er twee kaarten met reclameopdruk. Een van de firma Chlorodont en een van Leocrema. Opdruk in dezelfde kleur al het zegel. De 15c met afbeelding van een fakkel is nooit als zegel uitgegeven.

In 1953 verschenen er 5 kaarten met een afbeelding van Leonardo da Vinci (sax 686) ter gelegenheid van de 500^e geboortedag van Leonardo da Vinci en de opening van het Wetenschapsmuseum in Milaan. Elk van de 5 kaarten toont een beroemde uitvinding van Da Vinci.

Tussen 1952 en 1954 verschenen er een aantal kaarten ter gelegenheid van bekende jaarbeurzen en tentoonstellingen. De kaart hiernaast is uitgegeven ter ere van de 30^e Internationale jaarbeurs van Milaan. De kaart was gewoon op alle postkantoren in Italië verkrijgbaar en is verstuurd van Palazzolo Acreide naar Palermo.

In 1953 verscheen de eerste Cartolina Postale met een zegelopdruk uit de Siracusana serie. De laatste verscheen in 1980.

In totaal zijn er 30 kaarten verschenen met een opgedrukt Siracusana zegel.

Vanwege de regelmatig stijgende porto kosten moest er bijna altijd worden bijgeplakt. Het merendeel van de gelopen cartoline postali na 1960 hebben bijgeplakte zegels

Na 1980 werden er in het resterende lire tijdperk zo'n 60 kaarten, veelal voor speciale gelegenheden uitgegeven.

De meeste zegelafbeeldingen op de kaarten werden nooit als postzegel uitgegeven.

Uit deze periode kun je gelukkig nog veel gelopen kaarten vinden, omdat e-mail pas rond 2000 een vlucht begon te nemen.

Ook in het euro tijdperk worden nog cartoline postali uitgegeven, maar het is duidelijk een aflopende zaak.

E-mail heeft de rol van de briefkaart overgenomen.

Tussen 2000 en 2010 werden er nog 23 nieuwe kaarten uitgegeven. Tussen 2011 en 2020 nog 12 en na 2000 geen enkele meer.

Echt gelopen kaarten zie je nauwelijks en als ze al gelopen hebben dan hebben ze vaak een filatelie stempel.

De verzameling van Leo bij Corinphila

De verzameling van Leo komt dus op de volgende Corinphila-veiling van 13-16 september aan bod. Het zijn 48 kavels en zij bevatten voor onze leden heel veel moois. U vindt de verzameling bij de nummers 2819 t/m 2871 (deelverzamelingen) en 2888 t/m 2895 (losse nummers). Als het goed is heeft Corinphila straks alles afgebeeld op hun website www.corinphila.nl.

De moeite waard om even te kijken!

Wie helpt Jan van Riel?

Jan zit met een aantal problemen:

1. Weten de leden de bijzondere bijeenkomst in Castricum wel te vinden?

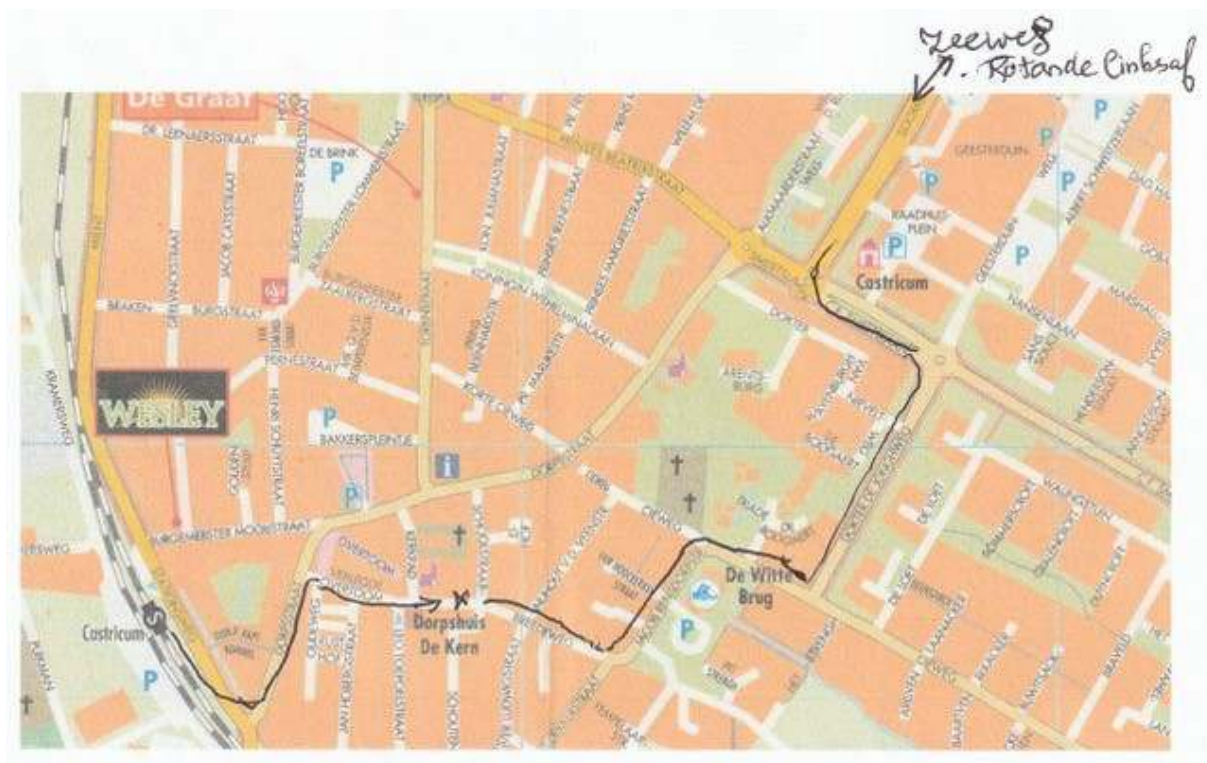
Hieronder volgt een nauwkeurige route kaart, want door een evenement is de route binnen Castricum wat veranderd. Op de kaart staat de wandelroute vanaf het station en als je met de auto Castricum via de Zeeweg binnenkomt dan ga je bij de 1^e rotonde linksaf. Je kunt ook aan de zuidkant van het station parkeren en dan 5 minuutjes lopen.

2. Hoeveel leden komen er en wat moet ik daar voor lekkers voor inkopen?

Melden jullie je graag tijdig aan bij Jan (0251-655778 of rieldrissen@casena.nl) voor de catering

3. Hier heeft hij slapeloze nachten van: hij wil graag volle rondzendboekjes om daar weer mooi rondzendingen van de maken.

Wie komt, neemt natuurlijk ook volle rondzendboekjes mee, of neemt even contact op met Jan voor lege boekjes of voor instructies.

ADRESSEN FILITALIA

voorzitter
redacteur
veilingmeester
Vincent Prange
06-53313000
filitalia@upcmail.nl

penningmeester
R.J. de Neree tot Babberich
023-5247830
deneree@planet.nl

lay-out clubblad
Theo Admiraal
admiraal.tram@gmail.com

webmaster
Joost van Riel

vice-voorzitter
rondzendleider
Jan van Riel
0251-655778
rieldrissen@casema.nl

secretaris / ledenadministratie
Leo van den Brun
06-51140411
secretariaat-filitalia@hotmail.com

PARTNER IN
THE GLOBAL
PHILATELIC NETWORK

CORINPHILA

POSTZEGELS, MUNTEN EN PRENTBRIEFKAARTEN

UW INTERNATIONALE PARTNER!

China 1897
"Small Dollar – The King
of Chinese Philately"

EUR 605.000 *
CHF 605.000 *
Zürich, juni 2018

Nederlands-Indië 1864
Absolute hoogtepunt –
Stempelproeven

EUR 67.600 *
Amstelveen, sept. 2017

EUR 314.600 *
CHF 314.600 *
Zürich, juni 2018

West-Australië 1855,
"Inverted Swan"
De meest waardevolle
postzegel van Australië

EUR 48.800 *
Amstelveen, maart 2016

Nederland 1852
Het enige horizontale brugpaar op brief

EUR 658.800 *
CHF 658.800 *
Zürich, januari 2021

Zwitserland Kanton Zürich 1843
De Greifensee-brief – Icoon van Klassiek Zwitserland

* Hanteerprijs incl. opgeld, vastgelopen van augustus 2022

CORINPHILA VEILINGEN BV
AMSTELVEEN - NEDERLAND
INFO@CORINPHILA.NL
TEL. +31 20 624 97 40
WWW.CORINPHILA.NL

CORINPHILA AUCTIONEN AG
ZÜRICH - ZWITSERLAND
WWW.CORINPHILA.CH

CORINPHILA – EEN TRADITIE VAN SUCCES

Internationale marketing: Corinphila maakt deel uit van het Global Philatelic Network met gespecialiseerde postzegelverilinghuizen in vijf landen op drie continenten.

Filatelistische expertise: Door onze internationale ervaring en expertise en een internationaal en vermogend klantenbestand realiseren wij de hoogste prijzen.

Optimale presentatie: Hardcover veilingcatalogi voor bijzondere verzamelingen op land en op (eigen)naam.

Onze experts adviseren u graag vrijblijvend bij verkoop!